A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2004. november 11. *

A C-467/02. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Stuttgart (Németország) a Bírósághoz 2002. december 27-én érkezett 2002. december 19-i határozatával terjesztett elő az előtte

Inan Cetinkaya

és

a **Land Baden-Württemberg**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric és J. N. Cunha Rodrigues (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: P. Léger,
hivatalvezető: M. Múgica Arzamendi főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. március 17-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— I. Cetinkaya képviseletében C. Trurnit Rechtsanwalt,

— a német kormány képviseletében W.-D. Plessing és A. Tiemann, meghatalmazotti minőségben,

— a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes és A. C. Branco, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében D. Martin és H. Kreppel, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2004. június 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat (a továbbiakban: 1/80 határozat) 6.,

7. és 14. cikkének értelmezése. A Társulási Tanácsot az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulást létrehozó megállapodás állította fel, amelyet 1963. szeptember 12-én Ankarában írt alá egyrészről a Török Köztársaság, másrészről az EGK tagállamai és a Közösség, és amelyet ez utóbbi nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozat (HL 1964. 217., 3685. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 10. o.) kötött meg, hagyott jóvá és erősített meg (a továbbiakban: társulási megállapodás).

2 E kérelmet a török állampolgárságú I. Cetinkaya és Baden-Württemberg szövetségi tartomány közötti, a német felségterületről történő kiutasítási eljárás tárgyában indított eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az 1/80 határozat

3 Az 1/80 határozat 6. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A családtagok szabad munkavállalásra való jogosultságáról szóló 7. cikk sérelme nélkül, valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállaló ebben a tagállamban

— egy év rendes foglalkoztatás után jogosult arra, hogy munkavállalási engedélyét ugyanannál a munkáltatónál megújítsa, amennyiben munkaviszonyban áll;

— három év rendes foglalkoztatás után — és a közösségi tagállamok munkavállalóinak biztosítandó elsőbbségre is figyelemmel — jogosult arra, hogy ugyanazon foglalkozás vonatkozásában a választása szerinti munkáltatónál jelentkezzen bármely, rendes feltételek mellett meghirdetett és e tagállam munkaügyi hatóságánál bejelentett állásajánlatra;

— négy év rendes foglalkoztatás után jogosult a választása szerinti bármely munkaviszonyban történő munkavállalásra.

(2) Az éves szabadság és az anyaság, a munkahelyi baleset vagy a rövid betegség miatti távollét beleszámít a rendes foglalkoztatás idejébe. Az önhibán kívüli munkanélküliség időtartama, amelyet az illetékes hatóságok szabályosan megállapítottak, valamint a hosszabb betegség miatti távollét nem számít ugyan bele a rendes foglalkoztatás idejébe, de nem érinti a korábbi foglalkoztatási időtartam alatt megszerzett jogokat." [nem hivatalos fordítás]

4 Az 1/80 határozat 7. cikke szerint:

„Valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállaló családtagja, aki engedélyt kapott arra, hogy a munkavállalóhoz költözzön,

— jogosult — a Közösség tagállamai munkavállalóinak biztosítandó elsőbbségre is figyelemmel — bármely állásajánlatra jelentkezni, amennyiben ott már legalább három éve szabályszerű lakóhellyel rendelkezik;

— jogosult a választása szerinti bármely munkaviszonyban történő szabad munkavállalásra, amennyiben ott legalább öt éve szabályszerű lakóhellyel rendelkezik.

A török munkavállaló gyermeke, aki a fogadó államban szakmai képesítést szerzett, az érintett tagállamban való tartózkodásának időtartamától függetlenül jelentkezhet minden állásajánlatra, amennyiben egyik szülője az érintett tagállamban legalább három évig szabályszerűen munkaviszonyban állt." [nem hivatalos fordítás]

5 Az 1/80 határozat 14. cikkének (1) bekezdése szerint:

„E szakasz rendelkezéseit a közrend, a közbiztonság és a közegészség okán indokolt korlátozásokra is figyelemmel kell alkalmazni." [nem hivatalos fordítás]

A nemzeti szabályozás

6 Az Ausländergesetz (Idegenrendészeti törvény, a továbbiakban: AuslG) 47. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A külföldit ki kell utasítani

1. amennyiben egy vagy több szándékos bűncselekmény miatt jogerősen legalább három év szabadságvesztésre vagy fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabad-

ságvesztésre ítélték, vagy amennyiben szándékos bűncselekmények miatt öt éven belül jogerősen több, együttesen legalább három év időtartamú szabadságvesztésre vagy fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre ítélték, vagy amennyiben legutóbbi jogerős elítélésekor biztonsági őrizetét rendelték el, vagy

2. amennyiben a kábítószertörvény értelmében vett szándékos bűncselekmény miatt, a büntető törvénykönyv 125a. cikkének második mondatában meghatározott feltételek között elkövetett közrend megzavarása miatt, vagy a büntető törvénykönyv 125. cikkének értelmében vett betiltott politikai gyűlés vagy betiltott demonstráció keretében elkövetett közrend megzavarása miatt jogerősen próbaidőre fel nem függesztett szabadságvesztésre, vagy legalább két év, próbaidőre fel nem függesztett, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre ítélték.

(2) A külföldit rendszerint ki kell utasítani

1. amennyiben egy vagy több szándékos bűncselekmény miatt jogerősen legalább két év, próbaidőre fel nem függesztett, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre, vagy legalább két év, próbaidőre fel nem függesztett szabadságvesztésre ítélték;

2. amennyiben a kábítószertörvény rendelkezéseinek megsértésével kábítószert termeszt, állít elő, az országba behoz, onnan kivisz, vagy az ország területén átvisz, ad el, másnak átad vagy bármely más módon forgalmaz, azzal kereskedik, vagy a fent említett cselekmények egyikére felbújt, vagy abban bűnsegédként részt vesz."

7 Az AuslG 48. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„(1) Az a külföldi, aki

1. tartózkodási engedéllyel rendelkezik,

2. határozatlan időre szóló tartózkodási engedéllyel rendelkezik, és az ország területén született, vagy oda kiskorúként utazott be,

3. határozatlan időre szóló tartózkodási engedéllyel rendelkezik, és a fenti 1. és 2. pontban említett külföldivel házasságban vagy élettársi életközösségben él,

[...]

csak nyomós közrendi vagy közbiztonsági okból utasítható ki. Ezek az okok általában a 47. cikk (1) bekezdésében említett esetekben állnak fenn."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy I. Cetinkaya, az alapeljárás felperese 1979. január 24-én Németországban született, és mindig ott lakott. 1995. március 9. óta határozatlan időre szóló tartózkodási engedéllyel rendelkezik ebben a tagállamban.

9 1995 júliusában I. Cetinkaya alapfokú középiskolai végzettséget adó oklevelet szerzett. Két hónappal később ácsmesteri tanulmányokat kezdett, amely tanulmányokat következő év februárjában abbahagyta. Ezt követően rövidebb ideig több munkaadónál is dolgozott. Így 1996 nyarán néhány hétig felszolgálóként dolgozott egy vendéglőben. Ugyanazon év őszén ismét tanulmányokat kezdett, hogy a kiskereskedelemben találjon állást, e tanulmányokat azonban nem sokkal később abbahagyta. Ezután 1996 novembere és 1997 januárja között egy vendéglőben dolgozott, ezután 1998 júniusáig egy társaságnál, majd 1998 augusztusától szeptemberéig egy másik társaságnál. Egy, 1999 júliusáig tartó, munkanélküliként töltött időszakot követően I. Cetinkaya egy hónapig anyagmozgatóként tevékenykedett. 1999. augusztus 1-jétől egy szállítótársaságnál dolgozott, de ezt az állást rövid időszak után otthagyta. Végül gépkezelő munkásként volt alkalmazásban, de e munkaviszonynak 1999 decemberében véget vetett.

10 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés szerint I. Cetinkaya szülei és öt nővére, akik közül három megszerezte a német állampolgárságot, szintén Németországban laknak, ahol apja nyugdíjba vonulásáig dolgozott. I. Cetinkaya szülei és két nővére, akik még török állampolgárok, kérelmet nyújtottak be a német állampolgárság honosítás útján történő megszerzése iránt.

11 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből az is kiderül, hogy I. Cetinkayát 1996. augusztus 1-jén Németországban 80 órás közérdekű munkára ítélték ötrendbeli, csoportosan elkövetett rablás és ezzel halmazatban csoportosan elkövetett zsarolás és csoportosan elkövetett zsarolás kísérlete miatt, 1997. április 15-én — figyelemmel az előző elítélésre — két hét, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre ítélték, 1998. március 24-én hat hónapos, próbaidőre felfüggesztett, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre ítélték csoportosan elkövetett súlyos testi sértésért, 1999. október 26-án — figyelemmel az előző elítélésre — csekély mennyiséget meghaladó mennyiségű kábítószerrel való tiltott kereskedés miatt két év, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre ítélték„ és 2000. szeptember 26-án — figyelemmel a két előző elítélésre — kábítószer tiltott megszerzése és ezzel halmazatban százkét rendbeli, üzletszerűen elkövetett kábítószer-kereskedelem, kétrendbeli, csekély mennyiséget meghaladó mennyiségű kábítószer tiltott birtoklása és ezzel halmazatban kétrendbeli, üzletszerűen elkövetett kábítószer-kereskedelem, valamint csekély mennyiséget meghaladó mennyiségű

kábítószer tiltott behozatala és ezzel halmazatban üzletszerűen elkövetett kábítószer-kereskedelem miatt három év, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztésre ítélték.

12 I. Cetinkayát 2000. január 7-én tartóztatták le, és büntetésének letöltésére egy, a fiatalkorúak büntetés-végrehajtási intézményébe utalták be. 2001. január 22-én szabadlábra helyezték, hogy kábítószer-elvonó kezelésen vegyen részt. Miután két kezelést eredménytelenül otthagyott, 2001. szeptember 10-től I. Cetinkaya újabb kezelésen vett részt egy kábítószer-függőséget gyógyító kezelést nyújtó intézményben, amely kezelést 2002 nyarán sikeresen befejezett. 2002. augusztus 20-án büntetése hátralévő részét bírósági határozattal, a Betäubungsmittelgesetz (a kábítószertörvény, a továbbiakban: BtMG) alkalmazásával próbaidőre felfüggesztették, ami a kérdést előterjesztő bíróság kijelentése szerint azt feltételezi, hogy a lakosság biztonságának érdekét is figyelembe vették.

13 2002 augusztusa óta I. Cetinkaya folytatja középfokú tanulmányait, és hetente kétszer éjszakai szolgálatot lát el egy kábítószer-függőséget gyógyító kezelést nyújtó intézményben.

14 2000. november 3-án az illetékes közigazgatási hatóság, nevezetesen a Regierungspräsidium Stuttgart, I. Cetinkayát — az azonnali végrehajtás elrendelésével — kiutasította Németországból, és a Törökországba való haladéktalan kitoloncolással fenyegette meg. E hatóság szerint az AuslG 48. cikke (1) bekezdésének harmadik mondata értelmében, a 47. cikk (1) bekezdésének 1. pontjával összefüggésben, a közrendre és a közbiztonságra alapított nyomós okok állnak fenn, amelyek megalapozzák a törvényi vélelmet a kiutasítás érdekében. A kiutasítást az egyedi és az általános prevenció érdekében ítélték szükségesnek, és az nem ellentétes az 1/80 határozat 7. cikkével, mivel börtönbüntetése és az azt követő, kötelező kábítószer-elvonó kezelés miatt nem áll a munkaerőpiac rendelkezésére. Még ha az 1/80 határozat 7. cikke alapján hivatkozhatna is a tartózkodás jogára, esetében ugyanezen határozat 14. cikkének feltételei mindenképpen teljesülnek.

15 2000. december 8-án I. Cetinkaya e határozat ellen keresettel élt a kérdést előterjesztő bíróságnál.

16 2002. szeptember 3-án a Regierungspräsidium Stuttgart fent említett határozatát úgy módosította, hogy 2002. október 4-ig adott határidőt I. Cetinkayának, hogy önkéntesen elhagyja az ország területét. Indokolásképpen a Regierungspräsidium úgy érvelt, hogy I. Cetinkayát 2001. január 22-én szabadlábra helyezték, hogy egy kábítószer-elvonó kezelésen vegyen részt, és ezen ok miatt már csak az ország önkéntes elhagyására meghatározott határidőt kell szabni.

17 2002. szeptember 6-án I. Cetinkaya e határozat ellen is keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Stuttgartnál, amely a két szóban forgó eljárás egyesítése után az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállaló Németországban született gyermeke vajon [...] 1/80 [...] határozat 7. cikke első bekezdésének hatálya alá tartozik-e abban az esetben, ha születésétől fogva — legalábbis nagykorúvá válásáig — tartózkodását kezdetben kizárólag családegyesítési okokból engedélyezték, illetve engedély alóli mentesség esetén azt kizárólag a fenti okokból kifolyólag nem szüntették meg?

2) A családtagoknak a 7. cikk első bekezdésének második francia bekezdésében lefektetett joga a munkaerőpiachoz való hozzáférésre és tartózkodásuk meghosszabbítására csak az 1/80 határozat 14. cikke alapján korlátozható?

3) Három év, fiatalkorúakkal szemben alkalmazható szabadságvesztés kiszabása az illetőnek a munkaerőpiacról való végleges kiválásához, és ezáltal a 7. cikk első bekezdése második francia bekezdésében lefektetett jogainak elvesztéséhez vezet-e, még abban az esetben is, ha konkrétan fennáll annak a lehetősége, hogy a büntetésnek csak egy részét kell letöltenie, de másrészt feltételes szabadságra bocsátása esetén az illetőnek először kábítószer-elvonó kezelésen kell részt vennie, és e kezelés időtartama alatt az illető személy(ek) már nem áll(nak) a munkaerőpiac rendelkezésére?

4) Az állásvesztés — amennyiben végrehajtandó, feltételesen fel nem függesztett szabadságvesztés-büntetés eredménye —, illetve munkanélküli személy esetében az állásra való jelentkezés lehetőségének hiánya az 1/80 határozat 6. cikke (2) bekezdése második mondatának értelmében automatikusan önkéntes munkanélküliségnek minősül-e, amely nem gátolja meg az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésében és 7. cikke első bekezdésében az illetőre ruházott jogok elvesztését?

5) Ugyanez vonatkozik-e arra az esetre is, ahol feltételezhető, hogy az illetőt belátható és megfelelő időn belül szabadon bocsátják, habár utána kábítószer-elvonó kezelésnek kell alávetnie magát, és csak valamely magasabb szintű iskolai végzettség megszerzését követően lesz képes munkát vállalni?

6) Az 1/80 határozat 14. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a bírósági eljárás során figyelembe kell venni a körülményekben beállt, a legutóbbi hatósági határozatot követő azon változásokat, amelyek az érintett vagy az érintettek javára szólnak, azaz meggátolják, hogy az 1/80 határozat 14. cikkében lefektetett korlátozások bármelyikét alkalmazni lehessen?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

18 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azt alkalmazni kell egy olyan nagykorú személy helyzetére, aki a fogadó tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállaló gyermeke, még akkor is, ha az adott személy a fogadó tagállamban született, és mindig ott lakott.

19 A nemzeti bíróság azt szeretné ugyanis megtudni, vajon az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének alkalmazására hatással van-e az a körülmény, hogy I. Cetinkaya a fogadó tagállamban született, és mindig ott élt, tehát nem e rendelkezés értelmében kapott engedélyt arra, hogy a munkavállalóhoz költözzön.

20 Erre a kérdésre nemleges választ kell adni, amint azt a Bíróság elé terjesztett észrevételek mindegyike kifejti.

21 Az a körülmény, hogy az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdése kifejezetten csak arra a helyzetre vonatkozik, amelyben a török munkavállaló családtagjai számára „engedélyezték, hogy hozzá költözzenek", nem teszi lehetővé azt a következtetést, hogy e határozat kibocsátói azt a családtagot, aki a fogadó tagállam területén született — és következésképpen nem kellett engedélyt kérnie arra, hogy családegyesítés címén a török munkavállalóhoz költözzön a fogadó tagállamba — ki akarták zárni az e rendelkezésben megállapított jogokból.

22 Azt a feltételt, amely szerint a családtagoknak engedélyre van szükségük ahhoz, hogy a török munkavállalóhoz költözzenek, az magyarázza, hogy az Európai Gazdasági Közösség és a Török Köztársaság közötti társulásra (a továbbiakban: EGK — Törökország társulás) vonatkozó rendelkezések nem érintik a tagállamok azon hatáskörét, hogy szabályozzák a török állampolgároknak a területükre való belépését, valamint első kereső tevékenységük feltételeit, mivel ezeknek az állampolgároknak a valamely tagállamba történő első beutazását főszabály szerint kizárólag az adott tagállam nemzeti joga határozza meg (lásd különösen a C-275/02. sz. Ayaz-ügyben 2004. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-8765. o.] 35. pontját).

23 Mivel e feltételnek tehát az a célja, hogy kivegye az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének hatálya alól a török munkavállaló azon családtagjait, akik a fogadó tagállam előírásainak megsértésével utaztak be annak területére, és ott laknak, e feltétel teljesítését nem lehet megkövetelni a család egy olyan tagjától, aki — mint az alapeljárásban — a fogadó tagállamban született, és mindig ott lakott, és ezért nem volt szüksége engedélyre ahhoz, hogy e munkavállalóhoz költözzön.

24 Egyébként semmi sem enged arra következtetni, hogy az 1/80 határozat kibocsátóinak az lett volna a szándéka, hogy olyan különbséget tegyenek a török munkavállalók gyerekeinek születési helye szerint, hogy a fogadó tagállamban született gyerekeknek — azon családtagokkal ellentétben, akiknek a török munkavállalóhoz való költözéséhez engedélyre volt szükségük — ne legyen joga a munkavállalásra és a tartózkodásra az 1/80 határozat 7. cikke szerint.

25 Egyedül ez az értelmezés biztosítja a bevezetett szabályozás koherenciáját, és teszi lehetővé az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdése által elérni kívánt célkitűzés teljes körű megvalósítását, amely abban áll, hogy kedvező feltételeket teremt a fogadó tagállambeli családegyesítéshez azáltal, hogy először lehetővé teszi a családtagok számára azt, hogy együtt éljenek a migráns munkavállalóval, majd — meghatározott

idő eltelte után — megerősíti helyzetüket, biztosítva számukra azt a jogot, hogy e tagállamban munkát vállalhassanak (lásd különösen a C-351/95. sz. Kadiman-ügyben 1997. április 17-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-2133. o.] 34–36. pontját és a fent hivatkozott Ayaz-ítélet 41. pontját).

26 Következésképpen az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdésében említett török munkavállaló hivatkozhat az e rendelkezésben biztosított kedvezményre, még akkor is, ha a fogadó tagállamban született, és mindig ott lakott.

27 A német kormány azonban megkérdőjelezi, hogy I. Cetinkaya megfelel a 7. cikk első bekezdése alkalmazása egy másik feltételének, nevezetesen annak, hogy apja „a rendes munkaerőpiachoz tartozó" munkavállaló. E kormány szerint annak a török munkavállalónak, akitől a jogokat származtatják, azon tartózkodás ideje alatt, amelynek tekintetében az a családtag, aki elvégzett szakképzésre nem hivatkozhat, az e rendelkezésben biztosított jogokra hivatkozik, teljesítenie kell az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének feltételeit. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés azonban nem tartalmaz információt arra vonatkozóan, hogy I. Cetinkaya apjánál a munkavállalói tulajdonság elvesztése a kiutasítási határozat előtt vagy után következett be, sem pedig arról, hogy I. Cetinkaya anyja munkavállaló volt-e.

28 Ezt az érvelést el kell utasítani.

29 Az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének szövegéből nem lehet levezetni, hogy az abban említett családtagok a számukra e rendelkezéssel biztosított jogokat elvesztenék csupán azért, mert az érintett munkavállaló valamely időpontban már nem tartozik a fogadó tagállam rendes munkaerőpiacához.

30 Amint a Bíróság megállapította, a tagállamok nem jogosultak arra, hogy valamely török munkavállaló családtagjainak tartózkodását még az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének első francia bekezdésében előírt hároméves időtartam — amely időtartam alatt az érintettnek elvben tényleges életközösségben kell lennie ezzel a munkavállalóval — letelte után is feltételektől tegyék függővé; és ez még inkább érvényes egy migráns török személyre, aki teljesíti az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdése második francia bekezdésében előírt feltételeket (lásd különösen a C-329/97. sz. Ergat-ügyben 2000. március 16-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-1487.] 37–39. pontját).

31 Ami az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdésében említett családtagokat illeti, akik, mint I. Cetinkaya, a munkavállalónál történt ötéves rendes ottlakás után e rendelkezés második francia bekezdése szerint jogot szereztek a fogadó tagállam munkaerőpiacán történő szabad munkavállalásra, e rendelkezés közvetlen hatályából nem csak az következik, hogy az érintettek egyéni jogot vezethetnek le közvetlenül az 1/80 határozatból a munkavállalás terén, de e jog hatékony érvényesülése szükségszerűen magában foglalja az ehhez kapcsolódó, szintén a közösségi jogon alapuló tartózkodási jogot, amely független az e jogok megszerzéséhez szükséges feltételek folyamatos fennállásától (lásd különösen a fent hivatkozott Ergat-ítélet 40. pontját).

32 E feltételek között az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdésében biztosított jogokat a családtag — a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállalóval való három vagy öt év együttlakás után — akkor is gyakorolhatja, ha ez a munkavállaló, különösen nyugdíjjogosultságával élve, már nem tartozik e tagállam munkaerőpiacához.

33 Ezért egy ilyen esetben, mint az alapeljárásban, a török munkavállaló családtagjától — aki az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének második francia bekezdése szerinti ötéves időtartam alatt a munkavállalóval ténylegesen együtt élt, és az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdésében biztosított jogokra hivatkozik — e

jogokat már nem lehet megvonni azon az alapon, hogy a török munkavállaló már nem tartozik a fogadó tagállam munkaerőpiacához.

34 Ennek megfelelően az első kérdésre az a válasz, hogy az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az annak a nagykorú személynek a helyzetére vonatkozik, aki a fogadó tagállam rendes munkaerőpiacához jelenleg vagy korábban tartozó török munkavállaló gyermeke, és e fogadó tagállamban született, és mindig ott lakott.

A második kérdésről

35 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés szerint a nemzeti bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdése lehetővé teszi-e azt, hogy azokat a jogokat, amelyeket e rendelkezés az I. Cetinkaya helyzetében levő török állampolgárnak biztosít — szabadságvesztésre ítélés, majd ezt követő kábítószer-elvonó kezelés után — a munkaerőpiacról való hosszabb távollét miatt korlátozzák.

36 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az a tartózkodási jog, amely a török munkavállaló családtagjai munkavállalási jogának és valamely foglalkozás tényleges gyakorlása jogának következménye, kétféle korlátozás alá esik. Egyrészt az 1/80 határozat 14. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy egyes esetekben nyomós okok fennforgása miatt korlátozzák a török migráns tartózkodását területükön, amennyiben az személyes magatartásával a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget ténylegesen és súlyosan veszélyezteti. Másrészt az a családtag, aki engedélyt kapott arra, hogy valamely török munkavállalóhoz költözzön az egyik tagállamban, azonban a fogadó tagállam területét jogos indok nélkül jelentős időtartamra elhagyja, elvileg elveszíti az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdése alapján megszerzett jogállást (lásd a fent hivatkozott Ergat-ítélet 45., 46. és 48. pontját).

37 Amint a főtanácsnok indítványának 40. pontjában kifejtette, bár a fent hivatkozott Ergat-ítélethez vezető ügyben egy olyan családtag helyzetéről volt szó, aki odaköltözött a munkavállalóhoz a fogadó tagállamba, az 1/80 határozat 7. cikke első bekezdésének az ítéletben adott értelmezése még inkább érvényes egy olyan helyzetre, amelyben, mint az alapeljárásban, az érintett családtag a fogadó tagállamban született, és mindig ott lakott.

38 Ebből az következik, hogy az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok a jogok, amelyeket ez a rendelkezés egy török munkavállaló olyan családtagjainak biztosít, akik a minimális ottlakás feltételét teljesítik, csak az 1/80 határozat 14. cikke alapján korlátozhatók, nevezetesen a közrend, a közbiztonság és a közegészség okán, vagy azért, mert az érintett a fogadó tagállam területét jogos indok nélkül jelentős időtartamra elhagyta.

39 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdésével ellentétes, hogy azokat a jogokat, amelyeket ez a rendelkezés az I. Cetinkaya helyzetében levő valamely török állampolgárnak biztosít — szabadságvesztésre ítélés, majd ezt követő kábítószer-elvonó kezelés után — a munkaerőpiacról való hosszabb távollét miatt korlátozzák.

A harmadik, negyedik és ötödik kérdésről

40 A második kérdésre adott válasz fényében a harmadik, negyedik és ötödik kérdésre nem kell válaszolni, amelyek abból az előfeltevésből indulnak ki, hogy azok a jogok, amelyeket a török munkavállaló családtagja az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdéséből származtat, más okokból is korlátozhatók, mint az 1/80 határozat

14. cikkében előírt okok, vagy az az ok, hogy az érintett a fogadó tagállam területét jogos indok nélkül hosszabb időtartamra elhagyta.

A hatodik kérdésről

41 E kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az 1/80 határozat 14. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az a nemzeti bíróságoknak megtiltja, hogy amikor török állampolgárral szemben elrendelt kiutasítási intézkedés jogszerűségét vizsgálják felül, figyelmen kívül hagyják az illetékes hatóságok utolsó határozata után bekövetkezett azon tényeket, amelyek az érintett jogainak korlátozását az említett rendelkezés értelmében már nem tennék lehetővé.

42 A Bíróság egyrészt a társulási megállapodás 12. cikkéből, másrészt az 1970. november 23-án Brüsszelben aláírt és a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelet (HL L 293., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 41. o.) által megkötött, jóváhagyott és megerősített kiegészítő jegyzőkönyv 36. cikkéből, valamint az 1/80 határozat célkitűzéséből azt vezette le, hogy az EK-Szerződés 48. cikkének (jelenleg, módosítást követően, EK 39. cikk), az EK-Szerződés 49. cikkének (jelenleg, módosítást követően, EK 40. cikk) és az EK-Szerződés 50. cikkének (jelenleg EK 41. cikk) keretében elfogadott elveket, amennyire csak lehetséges, ki kell terjeszteni az 1/80 határozat által biztosított jogokkal rendelkező török munkavállalókra (lásd különösen a fent hivatkozott Ayaz-ítélet 44. pontját).

43 Ebből az következik, hogy az 1/80 határozat 14. cikke (1) bekezdésében megállapított közrendi kivétel hatályának meghatározásakor arra az értelmezésre kell hivatkozni, amelyet a Közösség tagállamainak munkavállaló állampolgárai szabad mozgásának terén megállapított kivétel esetében adtak. Egy ilyen értelmezés

annál is indokoltabb, mivel az említett rendelkezés szövege majdnem azonos az EK-Szerződés 48. cikke (3) bekezdésének szövegével (a C-340/97. sz. Nazli-ügyben 2000. február 10-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-957. o.] 56. pontja).

44 Ami a külföldiek mozgására és tartózkodására vonatkozó, a közérdek, közbiztonság vagy közegészség által indokolt különleges intézkedések összehangolásáról szóló, 1964. február 25-i 64/221/EGK tanácsi irányelv (HL 1964. 56., 850. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 11. o.) 3. cikkét illeti, a Bíróság kifejtette, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak annak meghatározása céljából, hogy valamely más tagállam állampolgára a közrendi okon nyugvó kivétel alapján kiutasítható-e, minden egyes esetben meg kell állapítaniuk, hogy az intézkedés vagy az elítélésre okot adó körülmények a közrend tényleges veszélyeztetését jelentő személyes magatartásra utalnak-e. Sem a 64/221 irányelv 3. cikkének szövege, sem pedig a Bíróság ítélkezési gyakorlata nem tartalmaz pontosabb információt arról az időpontról, amely vonatkozásában a veszélyeztetés „ténylegességét" meg kell állapítani (a C-482/01. és a C-493/01. sz. Orfanopoulos és Oliveri ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-0000. o.] 77. pontja).

45 A fent hivatkozott Orfanopoulos és Oliveri ítélet 82. pontjában a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a 64/221 irányelv 3. cikkével ellentétes az olyan nemzeti gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróságok valamely más tagállam állampolgára ellen elrendelt kiutasítás jogszerűségének vizsgálatakor nem kötelesek figyelembe venni az illetékes hatóságok utolsó határozata után bekövetkezett olyan tényeket, amelyek az érintett személy magatartása közrendre való veszélyessége „ténylegességének" megszűnését vagy jelentős csökkenését eredményezhetik.

46 Amint az a jelen ítélet 42. és 43. pontjában már kifejtésre került, az 1/80 határozat 14. cikkének (1) bekezdése olyan korlátokat szab az illetékes nemzeti hatóságoknak, mint amelyeket valamely tagállam állampolgárát érintő ilyen intézkedés esetén kell

alkalmazni; amint a 64/221 irányelv 3. cikke, az 1/80 határozat 14. cikkének (1) bekezdése sem tartalmaz információt arról az időpontról, amely vonatkozásában a veszélyeztetés ténylegességét meg kell állapítani.

47 Ezért a nemzeti bíróságoknak, tekintettel a tagállamok munkavállalóinak szabad mozgása keretében alkalmazandó elvekre, amelyeket az 1/80 határozat által a török munkavállalóknak biztosított jogokra is alkalmazni kell, valamely más tagállam állampolgára ellen elrendelt kiutasítás jogszerűségének vizsgálatakor figyelembe kell venniük az illetékes hatóságok utolsó határozata után bekövetkezett olyan tényeket, amelyek az érintett személy magatartása közrendre való veszélyessége „ténylegességének" megszűnését vagy jelentős csökkenését eredményezhetik.

48 A hatodik kérdésre tehát úgy kell válaszolni, hogy az 1/80 határozat 14. cikke tiltja, hogy török állampolgárral szemben elrendelt kiutasítás jogszerűségének vizsgálatakor a nemzeti bíróságok figyelmen kívül hagyják az illetékes hatóságok utolsó határozata után bekövetkezett olyan tényeket, amelyek az érintett jogainak e rendelkezésen alapuló korlátozását már nem tennék lehetővé.

A költségekről

49 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulási megállapodás által létrehozott Társulási Tanács által elfogadott, a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az annak a nagykorú személynek a helyzetére vonatkozik, aki a fogadó tagállam rendes munkaerőpiacához jelenleg vagy korábban tartozó török munkavállaló gyermeke, és e fogadó tagállamban született, és mindig ott lakott.**

2) **Az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdésével ellentétes, hogy azokat a jogokat, amelyeket ez a rendelkezés az I. Cetinkaya helyzetében levő valamely török állampolgárnak biztosít — szabadságvesztésre ítélés, majd ezt követő kábítószer-elvonó kezelés után — a munkaerőpiacról való hosszabb távollét miatt korlátozzák.**

3) **Az 1/80 határozat 14. cikke tiltja, hogy török állampolgárral szemben elrendelt kiutasítás jogszerűségének vizsgálatakor a nemzeti bíróságok figyelmen kívül hagyják az illetékes hatóságok utolsó határozata után bekövetkezett olyan tényeket, amelyek az érintett jogainak e rendelkezésen alapuló korlátozását már nem tennék lehetővé.**

Aláírások